

OBRTRNIK

Glasilo Jugoslovanskega obrtništva Dravske banovine

Lastnik Poverjenišvo za izdajo lista „Obrtnik“
Uprava: Ljubljana, Ilirska ul. 15 (Lovro Pičman).
Naročnina znaša: za celo leto 30.— Din
za pol leta 15.— „
posamezna številka . . . 1'50 „

V slogi in edinstvu
vsega Jugoslovanskega obrtništva
je uspeh!

Uredništvo: Ljubljana, Borštnikov trg 1. — Odgovorni urednik Mihelčič Ivan. — Rokopisov ne vračamo. — Nefrankiranih dopisov ne sprejemamo. — Oglase zaračunamo po ceniku. — Ponatis člankov dovoljen le z dovoljenjem uredništva.

Leto III.

Ljubljana, dne 20. aprila 1934.

Štev. 8

Nadprodukcija obrtniškega naraščaja

Često čujemo izjave, da imamo preveč pomočnikov, da je preveč obrtnikov-mojstrov in da je treba temu priti nekako v okom. Pred nedavnim smo čuli in čitali, da je bilo v zbornici za TOI v Ljubljani predlagano, da naj se do nadaljnjega ustavi vsled splošnega težkega, gospodarskega položaja obrtništva vsa nova dovolila in pooblastila za obrtniške obrate. To je že prvi poskus, ki pa se izvaja odnošno se bo pričel izvajati od vrha navzdol, kar nikakor ni prav, če primerjamo prednje z novo obrtno zakonodajo, katera nudi vsakomur na podlagi strokovne usposobljenosti in izpitov možnost osamosvojitve v stroki.

Čisto iz gospodarskega stališča vzeto bi bilo prednje v skladu z razmerami, v katerih danes živimo, ker poedine obrtne panoge itak životarijo in je že obstoječih obrtniških obratovalnic več kot preveč za današnje potrebe. Vendar pa moramo biti tudi toliko objektivni, da priznamo obrtniškega naraščaja v smislu intencij zakonodajalca pravico tudi v teh težkih časih, da se osamosvoji, ako ima za to možnost in ako čuti v sebi dovolj energije ter smelosti kljubovati vsem razmeram in zadostiti vsem dajatvam, ki niso majhne prav v sedanjem času.

Stvar pa se mora pričeti vedno iz že čisto principijernih razlogov, ki so tudi vsakomur jasni, izvajati pri korenini, to je v našem slučaju pri obrtniškem naraščaju — vajencih. Kolikor si bomo vzgojili vajencev, kakršno armado bomo imeli potem, ko bodo prednji izučeni, pomočnikov, tak položaj bo tudi nato pri številu mojstrov. Iz tega izvira, da moramo omejiti obrtniški naraščaj, če hočemo sami sebi koristiti tako v moralnem, kakor materijalnem pogledu.

V tem pogledu smo imeli priliko ugotoviti že pri nekaterih strokah, odnošno poedinih, predvsem strokovnih združenjih dejstvo, da so pričeli to stvar reševati na ta način, da so omejili sprejem novih vajencev. Pri tem pa bo seveda stopilo v veljavo tudi načelo izbire vajenca, kar doslej ni bilo toliko v navadi, odnošno se ni polagalo veliko pažnje na to. Tako bodo nekatere stroke vzele na mojstra za čas učne dobe (tri do štiri leta) le enega vajenca in šele ko bo ta prost drugega. S tem bo avtomatično zmanjšano število vajencev, kar bo pa zopet ugodno vplivalo na pomočnike, ki bodo dobili na ta način lažje službo. Obenem pa bo tudi strokovna sposobnost tako odbranega naraščaja bolj kvalitativna. Blagodejni vplivi teh poskusov so se že pokazali, s čemer so zadovoljni predvsem pomočniki, ki so dobili službe, na drugi strani pa zopet mojstri, ker se je število brezposelnih v stroki znižalo, kvalitativno pa delo s tem izboljšalo, kar je v prid tako mojstru, kakor odjemalcu.

Za nas obrtnike pa je važno, da polagamo veliko pažnjo na sprejem vajenca,

predizobrazbo in druge prednosti enega vajenca pred drugim. To pa moremo storiti le na ta način, da določimo mejo šolske predizobrazbe za vsako posamezno stroko, zdravniško preiskavo s posebnim ozirom na stroko in pa sprejemni izpit. Tu je treba pričeti izvajati omejitve in ne tam, kjer ni za to mesto in tudi ni zakonske podlage.

Kaj poreče k temu javnost, kaj porečejo k temu drugi stanovi, če začnemo obrtniki v lastno korist in korist splošnosti kvalitativno dvigati na ta način tudi naše delo, če omejimo obrtniški naraščaj, nas ne sme zanimati, predvsem pa moramo biti svesti si svojih življenjskih po-

ložajev, ki so nam predpogoj, da uspešno kljubujemo, kot stan težkim razmeram, v katerih živimo.

Drugo pa kar je še tu važno je, da moramo ohraniti obrtniškega vajenca obrti, mu moramo vcepiti ljubezen do obrti in spoštovanje, da postane dober pomočnik in soliden mojster, ki se ne bo izneveril obrtniškega stanu, ampak v njegov ponos in ponos celemu stanu. Za to, da se to izvede do skrajnosti, pa je potrebna disciplina v vseh združenjih do vrhovnih obrtniških organizacij, ki naj ta stališča dosledno tudi zastopajo in skušajo čimprej v tej smeri uveljaviti, imajoč v vidu, da pripada obrt le obrtnikom. Če se bo to s pomočjo vseh obrtniških tovarišev in nadrejenih oblasti, katere so dolžne tozadevno nuditi tudi podporo, izvedlo, tedaj ne bomo govorili o nadprodukciji obrtniškega naraščaja in ne bo polnil isti armade brezposelnih ali pa silil v druge poklice.

Ivan Mihelčič.

Obrtniški tabor na Šmarni gori

se vrši v nedeljo 22. aprila
Sv. maša ob 9. uri
Zbor ob 10. uri v Sedlu

Ob 1. (13.) uri skupno kosilo
v gostilni „PRI KOŠIRJU“ v
Tacnu pod Šmarno goro.

Avtogensko varjenje v obrtu

Vsak lastnik aparature za avtogensko varjenje mora gledati, da s čim bolj vsestransko uporabo doseže rentabilnost iste. To se pravi, da ne uporabljaja avtogenskega varjenja samo v onih slučajih, ko se dela na drug način ne da izvršiti, ampak mora zasledovati in kalkulirati, kako bi se tudi druge delavne metode (kov. varjenje i. sl.) dale nadomestiti z avtogenskim varjenjem. Pri vsej mnogoličnosti dela samostojnega obrtnika je težko navesti in računsko dokazati vse take slučaje, na katere bi se moglo razširiti novo metodo. V sledečem navedeni primeri naj služijo vsakemu posamezniku, da si bo znal poiskati sam nadaljne možnosti.

Izdelava obročev za kolesa potom kovaškega varjenja je delo, ki vzame dosti časa, kar se da z uporabo avtogenskega

me nekaj tršo varilno žico, ki se v večji trgovini lahko vedno dobi. Pri varjenju je dobro, če imate enostavno vpeljano pripravo, da stoji predmet trdno in mirno, zadostuje pa tudi kar navaden primož. Obroče do desetine 15 mm se vari enostavno v V-obliki in sicer od notranje strani. Pri debelinah preko 15 mm pa se mora izključno rabiti X-šiv, torej, da se obroč (šino) zaseka na konceh od dveh strani in se tudi vari od dveh strani. Paziti se mora seveda, da je zvarni šiv na zunanji strani malo zaznat. Po izvršenem varjenju se vzame obroč iz vzpenjalne naprave, ozir. iz primoža in se ga po šivu še vročega ne premočno potolče. S tem se šiv poplemeniti.

Pri tem se mora vpoštevati, da se obroč pri segrevanju razširi. Iz podane

Debelost pločevine mm	Zvarni šiv		Širina mm	Gorilec mm	Porabljeni čas minut	V žica mm	Poraba za eno varjenje			
		Razmak koncev					žice kg	acetilena l	karbida kg	kisika l
10	✓ - oblika	1-2 mm	40	9-14	2-4	4	0.05	30-40	0.15	35-40
15	✓ - oblika	2 mm	50	14-20	3-5	6	0.10	70-85	0.25	70-90
20	× - oblika	2 mm	75	9-14	6-8	6	0.12	150-175	0.65	180-210
25	× - oblika	3 mm	100	14-20	10-12	6	0.22	400-500	1.8	480-600

varjenja znatno skrajšati. Tabela pokaže v kakem času se more variti obroče (šine) avtogensko. Samo po sebi je razumljivo, da je zato potrebno tudi precej vaje. Železo za obroče (šine) je navadno nekoliko trše nego običajno železo, zato je priporočljivo pri večjem delu, da se vza-

tabele je razvidno, da se čas mnogo skrajša, prihranek na gorivu pa se izenači s porabo karbida in kisika. Poleg tega pa je delo neprimerno lažje.

Pri izdelavi raznih okvirov, vložkov, nosilnih konstrukcij itd. se dostikrat uporablja za vezavo še vedno zakovice ali

vijake, češ, da se ne bo kaj zvililo ali deformiralo. Resnično je, da je treba imeti pri varjenju profilnih želez nekaj izkušenj, toda kljub temu ni težko, enostavne dele v kratkem času pravilno variti. Pri varjenju pravokotnega okvira iz kotnega železa se pri nepazljivosti pripeti, da je okvir, ko se ohladi, vegast. Vzrok temu je, da pri varjenju nismo upoštevali raztezanja in krčenja radi toplote. Sestavili smo skupaj okvir, ki je imel točno prave kote in varili smo od točke a—c, nato

c—b. Kotno železo se je radi segretja segrelo in že zvarjena mesta so služila kot nekako ortišče. Po ohladitvi se je radi napetosti zmanjšal pravi kot in cel okvir se je zveržil. To se more preprečiti na ta način, da se kotna železa sestavljajo skupaj pod nekaj večjim nego pravim kotom in da se vari od c—a, nato c—b, torej od sredine prereza kotnega železa proti koncema. Varimo torej ne tako, da najprej malo cel okvir „sheftamo“ in potem varimo od ogla do ogla, ampak varimo vsaka 2 dela skupaj. Na ta način se prepreči nepotrebno razbijanje po okviru, ki izdelku gotovo ni v korist.

Zelo uspešno se da avtogensko varjenje uporabiti pri materialu, ki bi sicer šel med staro železo; to je največ možnosti pri starih kosih cevi. Stare cevi, ki so nerabne za instalacijo, se dajo prav dobro uporabiti za stopniščne ograje, ograje za verande, stebre za žične ograje in podobno. Ravno z avtogenskim varjenjem moremo doseči poljubne arhitektonske oblike, ne rabite pri tem nikakih vrtalnih ali drugih strojev. Delo se poceni in poenostavi.

Pri polaganju cevni vodov si lahko ravno z avtogenskim varjenjem dosti pomagata. Tako je naprava parnih in drugih naprav tesno zvezana z njim in je itak vsakemu monterju poznana. Opozoriti bi bilo edino na to novost, da se lahko dobi gorilce z členkasto mešalno cevjo. Šobo in s tem plamen lahko obračate poljubno v katerokoli smer. S tem se dostiokrat izognete nerodnemu delu z zrcalom. Nadaljnja dela, pri katerih avtogensko varjenje lahko uspešno uporabljamo so n. pr.: Varnostne ograje pri transmisijah, cevne konstrukcije za strehe tovornih avtomobilov itd.

Nešteto slučajev se pokaže tudi pri izdelavi raznih zapor, delo za okovje voz in orodja, ki se dajo dosti cenejše napraviti, nego s katerimkoli drugim načinom. Pred vsem v instalacijskih obrtih se da z avtogenskim varjenjem doseči prav vse. Tudi najmanjši košček cevi se lahko koristno uporabi. Iz kratkih koncev se lahko napravijo kolena, odcepi, kurilni ali hladilni cevni registri, iz pločevine pa rezervoarji, štedilniške steklenice za toplo vodo v najrazličnejših izvedbah. Tudi mal obrtnik lahko prevzame večja dela iz profilnih želez, če ima avtogenski aparat. Preje se je rabilo za vsako tako delo kup strojev in priprav, dočim danes tega ni treba. Zlasti je uporaben avtogenski aparat pri izdelovanju pločevinastih izdelkov iz tanke pločevine. Pri raznih ognjavnih vratih, varovalnih ploč. napravah, včasih pri pokrivanju streh. Vendar ne smete pri delu pozabiti na že prej omenjeno raztezanje kovin. Zato morate na tistem koncu, kjer ste začeli variti, primatekni pločevini blizu skupaj, na drugem koncu pa morate pustiti za par mm večjo razdaljo. Če najprej ves šiv samo „sheftate“ je pri večjih dimenzijah nevarnost, da se predmet zverži.

Morda bi se lahko kdo lotil tudi izdelovanja raznih omar iz jeklene ali tudi železne pločevine. Tako delo zahteva seveda precej izobraženega obrtnika in točno izvršitev. Za ogrodje je vzeti lahko

kotne profile ali cevi. Izgotovljene omare se potem prevleče z lakom.

Seveda to ni navadna omara za perilo, ampak za akte, knjige, dopise, kot se rabijo v pisarnah. Tudi umetno ključavničarstvo se lahko s pridom posluži avtogenskega varjenja. Tu pridejo v poštev razni okraski na vratih, oknih in stopnicah. Vendar se ti z ozirom na spremenjeno delavno metodo po obliki razlikujejo od nekdanjih, moderni so. V teh časih pomanjkanja dela bi oni umetni ključavničar, ki bi se posvetil izdelavi raznih stoječih svetilk, stoyal za rože in podobno, sigurno dobil zaslužek. Treba bi bilo narediti samo nekaj modernega, novega in bi lahko našel kupce.

Variti pa se ne da samo železo in jeklo, ampak tudi lito železo, baker, aluminij in druge kovine. Lite predmete je treba, če hočemo doseči dober zvarni šiv, preje segreti do rdečega žaru in nato šele vroče variti. Kako se to naredi pri varjenju avtomobilskih blokov ali batov, je vsakemu strokovnjaku znano. Včasih pa lahko pride tak slučaj, da se je kos litnega predmeta odlomil in mora biti hitro popravljen (n. pr. pri parnem stroju). predmet je prevelik, da bi ga segrevali in tudi če bi bilo to mogoče, se to ne sme zgoditi, ker bi ga potem bilo treba obdelovati in gladiti, predno bi imel točne dimenzije. V takih slučajih lahko litoželezni predmet zakrpamo. Ne zvarimo prelomnega mesta samega, ampak od strani privarimo primerno debele pločevine, ki po ohlajenju tako stisnejo prelomljena konca skupaj, da je predmet takoj uporaben.

Iz tega pregleda se vidi, kako obširno se da uporabljati avtogenski aparat. Žalibog naš list sedaj še nima toliko sredstev, da bi mogli razložiti vsako navedenih stvari obširneje na podlagi skic in fotografij. Vendar smo trdno prepričani, da nam bo to v kratkem času omogočeno. Prispevajte pa tudi Vi obrtniki z rednim plačevanjem naročnine, da bomo lahko naš list pretvorili tudi v prvovrstno strokovno glasilo, ki vam bo stalno nudilo vse novosti tehnike, ki jih obrtnik lahko uporabi.

Jan Jože.

Tovariši ali že imate blok za nabiranje prispevkov za tiskovni sklad?

Stojan Holobar:

Naš poklic

Na koncu zadnjega članka sem omenil o nalogah, ki bi jih morale izpolnjevati združbe, ker sam zakon daje po § 362. nalogo, da šteti in dvigajo obrtniški poklic.

Dobro bo, da si § 362. pobližje pogledamo. Glasi se:

1. Med svojimi člani neguje in razvija duh skupnosti in vzajemne pomoči in da vzdržuje ter pospešuje spoštovanje stanovske časti, to se pravi, da dela na tem, da ponehajo umazani konkurenčni boji med člani istih strok, ki so po največ vzrok propadanja in zanemarjanja obrti. Taka konkurenca ubija dotičnega, ki jo je pričel in mora končno uničiti tudi one, ki ji sledijo. Ni res, da mora obrtnik garati od zore do mraka, pa kljub temu ne pride do denarja. Krivda je na nas samih, ker drug drugega ne pustimo živeti. Načelo vsakega obrtnika naj bi bila kvalitativna izvršitev slednjega posameznega dela, izdelek naj bo zrcalo obrtnika. S tem bo izdelek dobil pravo ceno in obrtnik primeren zaslužek.

Tu in tam dobimo še danes mojstre, ki si nagrmadijo čez glavo dela, delajo z velikim aparatom, veseleč se, ker so drugim iztrgali iz rok delo, ne kalkulirajo pa, ali bodo imeli od vsega dela sploh kak dobiček, ker so prevzeli delo za tako smešno nizko ceno, da drugi niso mogli priti v poštev. Ravno to vodi mojstra v pogubo. Vsakdo naj se zadovolji z manjšim delom ter istega izvede z vso preciznostjo. Saj bo zato prejel gotovo dvojno plačilo, ker bo izdelek pritegnil nase pozornost vsakega, ki ga bo videl. Večja dela, ki jih ne moreš nadzirati in izvršiti pa prepusti kolegom, ki imajo ravno tako pravico do obstoja in življenja kot drugi. Slednje bi bilo pojmovanje vzajemne po-

moči, o stanovski časti pa sem itak omenil v začetku članka.

2. Da zastopa in pospešuje interese svoje gospodarske grane, da skrbi, da obiskujejo vjenci in pomočniki njenih članov redno šolo in da opozarja oblastva na nedopustno obratovanje, kakor tudi na zanemarjanje dolžnosti svojih članov napram pomožnemu osebju.

(Nadaljevanje.)

Sprememba Obrtnega zakona

Na občnem zboru diplomiranih tehnikov je med razpravo o obrtnem zakonu poročal tudi delegat iz Beograda g. Gabor. Omenjeni delegat je bil v funkciji blagajnika Udruženja diplomiranih tehničar v deputaciji pri ministerstvu trgovine in industrije. Deputacija je predložila izdelane predloge za novelizacijo obrtnega zakona, a je na veliko začudenje zvedela, da se vobče ne namerava zakon novelizirati. Načelnik g. Pavletič je izjavil, da ministrstvo sploh ne namerava zakona spreminjati v doglednem času, ker se je pri najrazličnejših zahtevah težko zediniti za končno obliko.

Priobčujemo to vest radi zanimivosti vednega poročanja o nekkih komisijah in anketah, ki naj pripravijo obliko za spremembo in radi potrebe najenergičnejših zahtev in ukrepov, da se obrtniška združenja zavzamejo za mujsnost spremembe zakona.

Še enkrat „Slov. Narod“

Že v zadnji številki je bilo govora o pisanju tega lista napram našemu pokretu. Sedaj smo pa izvedeli, da je pri tem listu uslužben neki g. Regally, ki je po zaslugi baje predsednika Belokrajine (op. ur.: dr. Koce) prevzel sedaj tudi uredništvo „Obrtnega Vestnika“. Tako je bil ta gospod menda baje tudi na zboru ljubljanskega obrtništva, ki ga je priredila podružnica ljubljana-mesto in se predstavil za urednika „Obrtnega Vestnika“, kjer je vneto zapisoval ves potek, o kakšnem poročilu pa nismo nikjer ničesar čitali. Apeliramo na upravo „Slovenskega Naroda“, da naj poskrbi zato, da bo list objektivno poročal o obrtniških pokreth, prepove pa naj svojemu uslužbencu, da bi se bavil z urejevanjem drugega lista, kar nikakor ne vpliva dobro na naročnike obrtnike, ki so že dolgoletni naročniki „Slovenskega Naroda“ in ne potrebujejo, da bi jim isti serviral o našem pokretu le kratka poročila ali pa celo iste izpuščal (slučaj DJO Jesenice), nasprotno pa o drugi strani vsako najmanjšo stvar priobčil. Prepričani smo o objektivnosti uredništva „Slovenskega Naroda“, pričakujemo odslej enakovrednega upoštevanja, kakor tudi objektivnosti.

Občni zbor „Obrtniške Samopomoči“ v Ljubljani

V nedeljo, dne 25. februarja 1934 ob 9. uri dopoldne se je vršil v posvetovalnici Zbornice za TOI v Ljubljani XII. občni zbor „Obrtniške Samopomoči“, katerega udeležba je bila precej povoljna. Občni zbor je pozdravil kot prvi predsednik g. Hribar, ki je smatral kot posebno dolžnost, da je naslovil svoj pozdrav na sekretarja g. Šinka, kakor tudi g. Franchettija kot ustanovitelja „Obrtniške Samopomoči“. Omenil je, da se ne sme prezreti vseh dobrih nasvetov, kakor tudi podpore od strani g. sekretarja Šinka, kakor tudi naklonjenosti g. Pristou-a, ki jo je izkazal ustanovi za časa njegove funkcije kot likvidator. Ravnotako se je zahvalil celokupnemu odboru za njih poštvalno delo. Izrazil pa je vendar svoje zadovoljstvo, da se je članstvo „Obrtniške Samopomoči“ kljub vsem težočam znatno dvignilo, kar je znamenje, da uživa ustanova zaupanje pri obrtnikih. Omenil je tudi, da se je z ozirom na težki gospodarski položaj znižala vpisnina za obrtnike, ki žele na novo pristopiti. Važna sprememba je odlok kr. banske uprave, s katerim se postavlja vsem registrovanim pomožnim blagajnam v svrhu nadzorstva vladni komisar.

Po preglednem blagajniškem poročilu, ki ga je podal g. Slovnik kot blagajnik ustanove, je stanje koncem leta 1933 sledeče: V preteklem letu je imelo društvo 134.898,66 Din dohodkov. Članarina pristopnine in mesečni prispevki so znašali 59.713 Din, drugi dohodki Din 4678,18, za posmrtnino je izplačalo društvo Din 47.839. Premoženje koncem leta 1933 znaša Din 60.438 56 para in je pupilarno varno naložena pri ček. zavodu in pri drugih zavodih. Absolutorij odboru je predlagal g. Franchetti, ki je bil soglasno odobren.

Iz tajniškega poročila, ki je bilo podano v zelo obširnem obsegu je posneti, da je „Obrtniška Samopomoč“ vneto in idealno delovala. Med letom je umrlo 17 članov, ki se jih z globokim čutom spominjamo. Izstopilo je 146 članov. Občni zbor pa je pokazal živo sliko, da se obrtniki zavedajo velikega pomena te ustanove in da je odbor z vsemi prizadevanji delal vztrajno na tem, da tej ustanovi pripomore do čim krepkejšega razmaha in ugleda med obrtniki kakor tudi v javnosti.

Občni zbor je na predlog predsednika tudi pooblastil odbor, da prične s predpripravami glede

starostnega zavarovanja obrtnikov, kar bo skušala izvesti „Obrtniška Samopomoč“, kot prostovoljno zavarovanje, in bo ta ideja gotovo vzbudila pozornost med obrtništvom, ki je prepuščeno samemu sebi. Kakor je odbor uvidel to svojo potrebo in plemenito dolžnost, tako je naloga vseh zavednih obrtnikov, da se prav tako zavedajo in cenijo humanitarni značaj ustanove, da pristopajo k njej, jo podpirajo in priporočajo.

V odbor so bili tudi izvoljeni kot namestniki odbornikov gg.: Ferkula Franc, Starič Franc in ga. Rozman Pavlina.

Občni zbor se je zaključil ob 11. uri 15 minut, nakar se je g. načelnik zahvalil vsem navzočim za udeležbo s pozivom, da delajo po svoji moči za korist ustanove.

Iz nelogičnosti v nedoslednost

Že pri šesti številki „Obrtnega Vestnika“ sem videl, kako se zaganja neki I. B. v naš pokret in delovanje DJO, prav isto je seveda zopet v 7. številki, kjer neki nepodpisanec modruje o besedah in dejanjih, seveda s polno napadov na naš pokret, kar smo s te strani že vajeni, ker vemo, da se čutijo gospodje okrog „O. V.“ dovolj močne, pa kljub temu sami sebi ne verujejo, da se morajo še vedno v našo majhno skupino zaganjati. Po pisanju njihovega glasila in pa govoru njih vodij smo mi tako majceni, da se sploh ne splača o nas govoriti, zakaj torej ste vedno po nas, kakor velik pes na majhno kost? Pa, da pridem k stvari. Ali je res, da ste Vi v „Obrtnem društvu“ v Ljubljani osnovali Vajeniški dom? Če ste sami toliko naivni, da verjamete svojim navedbam, potem je to dosti žalostno, ker se je vsakdo lahko prepričal, da so postavke za ta dom in pa subvencije šle in gredo z drugih proračunov, ne pa s proračuna „Obrtniškega društva“. Zakaj se pa tako grozno branite kontrole pri upravi tega doma? Morda bo pa res „štimalo“, da ste pred kratkim nekemu obrtniku rekli: „Vi, ki ste naš, boste pa to in to naredil“, seveda potem ste mu pa ponudili pristopnico v „Obrtniško društvo“. Ali je morda to ono, kar vi pravite, da za denar svojega tovarišstva, kakor drugi, ne prodajate? Pa tudi ono o reklamih Vaših 9 občinskih svetnikov Vam zadnje čase služi za pretvezo, češ pri nas imate izgled, ker imamo 9 občinskih svetnikov, na to in ono delo, na dobavo itd. Pa recite, da nimate funkcionarja v Vaši sredi, da se ni tako izjavil in še za precej odličnega se šteje. Obrtniki pa seveda vedo, koliko je ura in Vam ne verjamejo več. Žalostno pa je, da morate občinske svetnike na pomoč klicati. Pa pravite, da z osebnostmi Vi prav ničesar ne operirate. Če ni to uporaba osebnosti, potem se pa ne razumem na to matematiko, sem premalo naštudiran, da bi razumel Vaše račune. Pravite, da ste daleč od tega, da bi koga osebno žalili, ne zgloda pa ne tako. Saj nas in naše društvo imenujete takozvano **Jugoslovansko obrtno društvo**, kar v stvari ni in prav dobro veste, kako se imenuje. Da pa pogrešate pri Vaših predavanjih naše vajence, je krivda zopet na vas, ker če sami vodite vaš Vajeniški dom, pa še sami predavanja poslušajte. Vemo pa, da naši vajenci, kakor tudi precej onih, ki pripadajo Vaši okolici, dosledno odklanjajo Vaša predavanja, zakaj tako, vprašajte v prvi vrsti Vaše vajence, ker Vi dušo vajencev zelo dobro poznate. Tudi pod firmo **Jugoslovanski** vidite vruga, ko omenjate, da se je naše društvo šele pred nekaj leti ustanovilo in se hudujete, zakaj ste nas iz „Obrtniškega društva“ pometali, sedaj pa imate tako cokljo, da vas povsod pri delu ovira. Vaš g. Rebek in Krapeš sta leta 1931., kar sama odstopila od „Obrtniškega društva“, ker tedaj nista imela menda pač prostora. Seveda sta ga pa imela in sta se kar čez noč spremenila in v začetku leta 1932. pred občnim zborom „Obrtniškega društva“, sta zopet pristopila. Vprašajte oba gospoda, zakaj ona tedaj nista imela prostora, čeprav smo jih tudi mi pod običajnimi pogoji sprejemali, ter tudi njih, čeprav bi jih lahko, nismo zavrnili. Pa še povesta naj, kakšne izjave sta tedaj o „Obrtniškem društvu“ dala, to je prav o istem „Obrtniškem društvu“, katerega sedaj tako vneto zagovarjata. Po delih se sodite! Naš naziv **Jugoslovansko** Vam ne gre v račun, in po svoji stari navadi hočete dokazovati, da ste edino le vi pravi Jugoslavlani, čeprav ustava govori, da je danes Jugoslovan vsak, kdor je državljani Kraljevine Jugoslavije. Ne izzivajte še borbe s te strani, da Vas ne bomo mi primorani izzvati in pokazati na posamezne primere, osebe in slučaje v Vaših vrstah, ko se vedno trkate na prsa z nacionalnim delom v raznih organizacijah. Mi smo pa po Vašem mnenju — jugoslovanski obrtniki — čeprav delamo v istih društvih, kakor Vi

državljeni drugega reda, čeravno so ista društva za vas prav toliko nacionalna, kakor za nas pa pri istih ne vidite razlike, še manj pa dela, katerega opravljamo mi. Če ste nas izzvali, smo Vam bili primorani toliko povedati. Pa naj se tisti veliki nacionalni borec, ki ga to tako boli, zaveda, da še ni dolgo tega, ko mi je pravil, da bi sedaj morali vendarle skupno delovati v Zbornici, ko so „naši“ ali „mi“ na krmilu, to je naprednjaki. Tudi v tem je razlika gospoda in tu se zrcali klasa. Mi klasa druge vrste, Vi pa klasa prve vrste, kateri naj bi bili mi tihi, ponižni in krotki konjiček, po katerem bije bič vseh in vsakogar samo zato, da bi mi Jugoslovanski obrtniki utihnil, ker smo toliko jugoslovanski, da smo resnično v najpristranejših in prijateljskih stikih z ostalim obrtništvom Jugoslavije in to Vas boli, ker se Vi s takim ponašati ne morete. Iz tega sledi, da imamo dovolj pristno firmo in da tudi merodajni in poklicni činitelji to dobro vedo, ker če je ne bi zaslužili, bi je tudi ne imeli. Glede primerov v Logatcu, Mariboru itd. Vas je lahko sram obrtniškega netovarištva, nas pa veseli, da imamo take tovariše, o katerih se je tudi višja oblast prepričala, da so res Jugoslavlani in jim niso mogli ničesar proti-jugoslovanskega dokazati. Pri tej priliki tudi k poročilu iz Maribora spominjamo edinozveličavnega voditelja slovenskih obrtnikov, kakor se ga naziva, da je prav od pred dvema leti v Kočevju zelo lepo slovensko govoril v pristni nemščini. Kaj to smo tiči, ko tudi to registriramo, da sta gg. Rebek in Krapeš prva nemško pričela agitirati. Po Vašem naziranju gospodje, pa bi tovariši nemškega maternega jezika ne bi smeli biti naši pristaši. Upamo, da Vas so mariborski, kakor tudi ostali tovariši dobro razumeli.

O nekih desetletnih in še več voditeljih slovenskega obrtništvava vedno govorite. Kaj pa so potem delavci v naših vrstah, ki so na čelu raznih združenj že desetletja in so se in se še udeležujejo kot obrtniški delavci. To so menda zopet

obrnliški delavci drugega reda, katerih delo si sebi pripisujete. Ne navajamo imen, ker jih sami dobro poznate, prav tako pa poglejte malo v spomenico ob 25-letnici ZOZ, pa se prepričajte, kateri obrtniški voditelji so pri Vas in koliko je istih pri nas. G. Rebeke pa še dolgo ne moremo priznati za desetletnega delavca v obrtniških vrstah, ker pred desetimi leti zanj vedeli nismo. O tem je dovolj dejstev, ki to pričajo. Tudi to je važno dejstvo, ki ga moramo pibiti, da je g. Rebek postal predsednik ZOZ ne, da bi bil preje funkcionar v svoji lastni zadrugi. Torej, kdo se peha in komu gre za mesta preko normalne poti.

O resnih dejanjih z naše strani ste se že lahko prepričali, da pa ne moremo ustvarjati čudežev brez subvencij, brez podpor, brez patronance, brez našega sodelovanja v javnih institucijah, v katerih imate trenutno samo Vi glavno besedo, je pa že vsakomur znano in to tudi razume. Da, gospodje, če bi Vi hodili našo pot, bi že davno končali. Slavospeve o samolivali prihranite zase, o delu za obrtništvost si pa predočite podatke, ki so v vseh združenjih, pa tudi drugih organizacijah, ki še danes obstoje in pa v onih, ki ste jih pomagali porušiti in likvidirati. To so dokazi, s katerimi se pohvalite, ker odij o razbijanju in razcepljenju v obrtniških vrstah je na Vas samih. Zaenkrat dovolj, drugič pa, če želite o materijelnih dohodkih onih požrtvovalnih obrtniških delavcev, da se tudi s te strani pogledamo. Čeprav sem mlad, vendar pa imam dovolj razumevanja za obrtniške stvari in se moram le čuditi onim, ki nas mlade zapostavljajo, češ kaj boste vi. Kljub temu pa imam hvalabogu dovolj vpogleda in dokazov v obrtniške razmere in delovanje v zadnjih letih.

Če bo treba bom še spregovoril drugič, zaenkrat naj bo zadosti.

Ivan Mihelčič,
bivši urednik „Obrtnega Vestnika“
in bivši tajnik „Obrtniškega društva“ v Ljubljani.

Iz obrtniškega pokreta

I. redni občni zbor podružnice DJO na Bledu.

Blejska podružnica DJO je imela svoj občni zbor v nedeljo, dne 11. marca ob 3. uri popoldan v Sokolskem domu na Bledu. Občni zbor je otvoril predsednik Jan, pozdravil navzoče obrtnike in navzočega zastopnika centrale DJO iz Ljubljane, tov. podpredsednika Košaka.

Tov. predsednik Jan je poročal izčrpno o delovanju društva za obrtništvost in predočil navzočim naloge, ki čakajo društvo v bodočem letu. Občinski odbornik tov. Potočnik je v debati o občinskem proračunu poročal, da je dala občina za obrtno šolo znesek Din 6000.—. Tov. predsednik je v svojem poročilu opozoril tudi na to, da je firma Bata plačala za svojo podružnico na občinskih dokladah samo Din 450, prodala pa je za Din 900.000. V zvezi s tem je naložena za tekoče leto precej visoka uvozna taksa od strani občine.

Prečitano je bil tajniško in blagajniško poročilo ter poročilo revizorjev; vsa poročila so bila po daljši debati soglasno odobrena.

Tov. Košak iz Ljubljane je podal navzočim obširen pregled o razvoju DJO v Dravski banovini. Njegova utemeljena izvajanja so navzoči sprejeli z velikim aplavzom.

Ker je bil radi večerne prireditve Sokola občni zbor prekinjen, so se nadaljne točne obravnavale v nedeljo, 18. marca v osnovni šoli na Bledu, kamor je prišel kot zastopnik iz Ljubljane tov. Pičman, ki so ga navzoči prisrečno pozdravljali. Vršile so se volitve novega upravnega odbora. Za predsednika je bil izvoljen odbor, ki se je na prvi seji dne 22. marca konstituiral takole: predsednik: Jemc Franc, slikar, Bled; podpredsednik: Kunstelj Franc, ključavničar, Bled; tajnik: Hudovernik Joža, krojač, Bled; blagajnik: Stiplošek Alojz, slikar, Bled. Odborniki: Mulej Jožef, krojač, Gorje, Mulej Jernej, pek, Bled, Jan Matevž, kovač, Bled, Kunšič Ivan, frizer, Bled, Soklič Andrej, tesar, Bled, Rekar Ivan, kolar, Gorje, Vovk Andrej, čevljar, Bled. Namestniki: Kunšič Franc, slikar, Bled, Plemelj Anton, krojač, Bled in Potočnik Ivan, slikar, Bled.

Ustanovili so se sledeči odseki: propagandno-prosvetni odsek, vodi Jan M., prireditveni odsek, vodi Stiplošek Alojz ter gospodarski odsek, vodi tov. Potočnik Ivan.

Po kratki debati, ki so jo izpolnjevali predlogi navzočih glede prireditve in društvenega delovanja sploh, je tov. Jemc kot predsednik zaključil občni zbor.

Novi odbor je z vso vnemo tekoj pričel nadaljevati pri društvu, zlasti prireditveni odsek je že naredil načrt za obširno prireditev obrtniške tombole.

Občni zbor Osrednjega odbora DJO se vrši v nedeljo dne 29. aprila t. l. ob 10. uri dopoldne v salonu restavracije Štrukelj, Ljubljana, Kolo-dvorska ulica. Opozarjamo vse podružnice, da sigurno pošljejo določeno število delegatov. Posebne informacije dobite pri osrednjem odboru Ljubljana, Borštnikov trg 1.

Obrtniški tabor na Šmarni gori priredi podružnica DJO Št. Vid nad Ljubljano. K sodelovanju odn. udeležbi je vabljeno članstvo sledenih podružnic, ki se naj v čim večjem številu udeleži tega tabora: Ljubljana-mesto, Ljubljana-Šiška, Vič pri Ljubljani, Moste pri Ljubljani, Devica Marija v Polju, Kranj, Medvode in Ig.

Sporred:

Ob 9. uri sv. maša na Šmarni gori.

Ob 10. uri Obrtni tabor v sedlu na Šmarni gori, pri katerem bodo govorili govorniki-obrniki o tekočih obrtnih zadevah.

Ob 1. uri kosilo in prijateljski sestanek obrtnikov, obrtniških prijateljev ter njihovih družin v Tacnu pod Šmarno goro v gostilni „Košir“.

Z ozirom na znano agilnost in podjetnost obrtnikov v Št. Vidu nad Ljubljano, kjer je tudi dobro delujoča podružnica DJO, pozivamo vse obrtništvost, da se tega tabora in kosila polnoštevilno udeleži. Podrobne informacije dobite pri podružnici DJO Št. Vid nad Ljubljano.

Tabor se vrši ob vsakem vremu.

Na obrtniški tabor na Šmarni gori. Podružnica DJO Ljubljana-mesto vabi tem potom vse svoje članstvo, svoje in prijatelje naše organizacije, da se udeleže v nedeljo 29. t. m. v čim večjem številu obrtniškega tabora, ki ga priredi podružnica DJO v Št. Vidu nad Ljubljano na Šmarni gori. To obvestilo velja kot vabilo.

Prosimo, poravnajte naročnino za list, ker naš list nima nikakih denarnih podpor iz obrtniških fondov za tiskanje in razpošiljanje časopisa.

Kreditno društvo Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Vesti iz združenj

Občni zbor združenja sedlarjev, jermenarjev, torbarjev itd. v Ljubljani se je vršil dne 26. III. t. l. ob 9. uri dopoldne v dvorani OUZD v Ljubljani. Predsednik g. Jeras je otvoril s pozdravom na navzoče občni zbor, posebej pa še zastopnike za mestno načelstvo dr. Freliha, za O. O. tajnika g. Šubica in zastopnika DJO g. Košaka. — Predsednik je nato podal obširno poročilo o težkočah v tej stroki, posebno pa je povdaril, da bo v bodoče potrebno složnejše delovati, če hočemo sedanje stanje saj deloma izboljšati. Poročilo tajnika je bilo prav tako obširno in je posebno grajala postopek županstev po deželi, ker se tam vpišujejo vajenci mesto pri združenjih. Pri sklepanju o proračunu za l. 1934. se je zelo kritiziral prispevek za o. o., češ, da o. o. sploh niso potrebni, ker jih obrtništvo ni poklicalo v življenje. V debato so posegli gg. Černe, Mählig, Križaj, Maly in drugi. Omejilo se je tudi število vajencev in sme imeti od sedaj naprej vsaka delavnica samo enega vajenca. Navzočih je bilo okoli 100 članov. Predsednik je po 4 urnem razpravljanju zaključil lepo uspešni občni zbor.

Občni zbor združenja mizarjev v Ljubljani se je vršil v nedeljo, dne 25. marca t. l. ob 10. dop. v prostorih gostilne Mrak, ob navzočnosti 47 članov. Predsednik g. Primožič pozdravi navzoče z željo, da bi se občni zbor vršil v miru in slogi. Pozdravil je zastopnika mestne občne komisarja g. Grošla in zastopnika zbornice in okrožnega odbora g. Batjela. Prečitan je bil zapisnik zadnjega občnega zbora, ki se je vzel na znanje. Združenje je štelu v l. 1933. 76 članov, 112 pomočnikov in 57 vajencev. Dopisov in vlog je došlo 108, odposlalo se jih je 73, medtem 18 ovadb proti šušmarjem. Blagajniško poročilo izkazuje 2159,50 Din prebitka, tako da šteje zadržno premoženje 15.676,12 Din. Radi splošne krize se za l. 1934. ne bodo pobirale nikake zadržne doklade.

Občni zbor Združenja sobo-črko-slikarjev in pleskarjev v Ljubljani se je vršil v sredo, dne 21. marca t. l. v salonu gostilne Mrak ob udeležbi nad 30 članov. Občni zbor je otvoril in vodil predsednik g. Košak Ivan, ki je podal predsedniško poročilo. Podrobno poročilo o delovanju zadruga pa je podal tajnik g. Rožič Štefan. Vsa poročila funkcionarjev so bila soglasno odobrena. Pri raznoterostih se je pa razvila debata radi prispevkov v Okrožni odbor ter se je sklenilo, da se isti ne plača, če se ne izvedejo volitve, in da Združenje pošlje delegate, ki jih bo samo izvolilo, ne pa da bodo imenovani. S tem v zvezi je bila tudi določena članarina za tekoče leto. Važno na tem zboru pa je bilo tudi dejstvo, da se je sklenilo omejiti število vajencev, na ta način, da se je določilo, koliko vajencev sme imeti mojster sam na svojo osebo in koliko šele na gotovo število pomočnikov. Razveseljivo je to dejstvo z ozirom na brezposelne pomočnike, ki bodo dobili na ta način zaslužka. Občni zbor je potekel mirno in so bile vse debate stvarne.

Občni zbor Združenja čevljarjev v Ljubljani se je vršil v nedeljo 25. marca t. l. ob številni udeležbi članstva v prostorih Delavske zbornice. Predsednik g. Perdan je podal predsedniško poročilo iz katerega posnemamo, da je bil kaznovan 1 šušmar preteklo leto za 250 Din, kljub temu jih pa še veliko število šušmari. Veliko ogorčenja je bilo tudi proti temu, ker je socialni odsek na Viču naročil pri Bati 100 parov čevljev. Po svojih poročilih se je spomnil tudi umrlega tov. Breskvarja, katerega spomin so vsi navzoči počastili. Po mali izpremembi zapisnika zadnjega občnega zbora je bil isti soglasno odobren.

K besedi se je oglasil g. Ložar, ki je ob tej priliki pohvalil narodnega poslanca g. Meti-koša, ki je bil edini narodni zastopnik, kateri se je brigal za interese čevljarje obrti.

Kritiziral je naše poslance, ker se ne brigajo za svoje volilce. Posebej pa je naglasil, da g. Mohorič nima časa, da bi se interesiral za obrtniško stvar. Prav tako se je izjavil proti Okrožnim odborom. Enako se je pridružil izjavljanjem tega tov. Kristan iz Šiške, ter navedel žalostno dejstvo pri izterjavi prispevkov za Okrožni odbor. Nato se je oglasil g. Krapeš, ki je zagovarjal g. Mohoriča, Zbornico in Okrožni odbor. Še več ostalih je kritiziralo Okrožni odbor in postopke pri izterjavi članarine za O. O. K besedi se je prijavil še tov. Kristan, ki je zahteval od g. Krapeša pojasnilo kako to, da tov. Perdan ne gre nikdar na katero zborovanje, ker grejo vsi drugi, on pa, ki je enako član O. O. pa nikdar. G. Krapeš je izjavil, da on ne ve nič zato, ter da naj sam tov. Perdan pojasni, ker on (g. Krapeš) ni član O. O. in nič ne ve o tem. Čevljarji so protestirali čemu potem zastopa institucije, katerih član ni. G. Perdan pa je izjavil, da so njemu dejali, da zato ne more iti na zborovanja, ker je nasprotnik skupni zbornici in da je glasoval za ločene zbornice. Nato je nastal hrup in so se slišali vzkliki „od nas zahtevate plačilo in na naše stroške se vozite na zborovanja, a g. Perdan ne sme zato, ker se bojite, da ne bi izpregovoril kakšno besedo za ločeno obrtno zbornico“; aplavz in odobravanje.

Obrtniška razstava na Ljublj. Velesejmu

Letos se vrši Ljubljanski Velesejem v času od 30. maja do 10. junija. Zavod za pospeševanje obrta Zbornice T. O. I. namerava porabiti to priliko, da priredi posebno obrtniško propagandno razstavo v svojem paviljonu. Po posvetovanju z obrtniški organizacijami se je obrtni odsek odločil, da prikaže na tej razstavi najzgodnejše in najmodernejše urejene obrtniške delavnice najvažnejših strok v zborničnem področju s fotografičnimi posnetki (slukami) dotičnih delavnic. Ta razstava naj nudi nekako revijo o tehnični višini našega obrta v Dravski banovini. Obenem bodo označene tudi dotične tvrdke, kar bo gotovo v velikem interesu za njihov renome, pa tudi statistični podatki o številu zaposlenih moči, ki naj pokažejo produktivno kapaciteto poedinih strok.

Pozivamo zato, da lastnik moderno urejenih obrtniških delavnic na naslov: „Zavod za pospeševanje obrta Zbornice T. O. I.“ takoj pošljejo: 1.) fotografije posnetke zunanosti svoje delavnice (zgradba); 2.) fotografije notranosti delavnice, poedinih oddelkov, strojnih naprav, shramb orodja, sirovin itd.; 3.) fotografije posnetke najlepših ali najvažnejših svojih izdelkov; 4.) podatke, koliko pomožnih moči in katerih strok imajo zaposlenih, katere vrste specialnih predmetov izdelujejo, ali bi jih mogli izdelovati in v kakšni količini; 5.) ali jim delajo konkurenco domača ali tuja (inozemska) tovarniška podjetja; 6.) kakšen je pogon in kako močan. Obrtniški obrti, pri katerih bi veljale samo nekatere točke, naj pošljejo gradivo samo za ono, kar pri njih prihaja v poštev.

Razstava slik in drugega propagandnega gradiva bo brezplačna. Rok za prijavo in pošiljatev je do 1. maja t. l. Eventualna pojasnila dobe zainteresirani lahko pismeno ali ustno pri Zbornici TOI.

Časopisi in literatura

Priročnik za mojstrske in pomočniške izpite.

Pravkar je izšla knjiga pod naslovom „Priročnik za mojstrske in pomočniške izpite“. Spisal jo je predsednik mojsterskih izpitnih komisij Zbornice T. O. I. g. dr. Josip Pretnar ob sodelovanju ostalih predsednikov in članov-mojstrov teh komisij v Ljubljani, Novem mestu, Celju in Mariboru. Knjiga obravnava na 93 straneh poljudno in lahko razumljivo vso tvarino, ki jo morajo vsaj v glavnem obvladati kandidati pri teoretičnem izpitu za mojstre in pomočnike (obrtne, delavske in davčna zakonodaja, zavarovanje delavcev, carina, državne dobave, iz privatnega prava, iz poslovanja obrtnika s pošto in železnico, iz računstva, geometrije, kalkulacije in obrtnega knjigovodstva). Važen je tudi seznam izdelkov in del za praktični del mojsterskega in pomočniškega izpita, ki kaže, kaj mora kandidat znati izdelovati, da zadosti zahtevam, ki se stavijo nanj glede ročnosti v delu.

Knjiga je spisana vseskozi strokovnjaško in obsega snov, ki jo je odobrila Kraljevska banska uprava kot tvarino za splošni teoretični in za praktični del teh izpitov. Služila bo kandidatom kot jako dober priročnik za pripravo na izpit, poleg tega pa tudi izpitnim komisarjem, funkcionarjem obrtniških združenj in obrtnikom sploh, da se seznanijo s predpisi, ki jih mora poznati vsak izobražen obrtnik. Cena knjige je Din 30 ter se naroča lahko v tiskarni „Merkur“ v Ljubljani ali pa pri obrtnih združenjih.

Priporočamo to knjigo vsem kandidatom za mojsterske izpite, da si jo nabavijo, kakor tudi ostalim mojstrom, pomočnikom in vajencem.

Dobave in licitacije

Prodaja lesa se bo vršila potom pismenih ponudb, katere je vložiti do 30. aprila t. l. pri Direkciji šum v Ljubljani.

Dobave. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 25. aprila t. l. ponudbe glede dobave raznega električnega materijala.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 26. aprila t. l. ponudbe glede dobave 40 m³ hrastovega lesa in raznega električnega materijala.

Iz inseratnega dela uredništva

Da poživimo naš list vsestransko smo sklenili posvetiti posebno pažnjo inseratnemu oddelku, katerega je prevzel naš tovariš Rajko Sajovic, katerega članek v zadevi oglasnega oddelka pri- našamo:

Sveta naša dolžnost je, da podpiramo naš list. Res še majhen je in skromen, a vendar naj nas krepi zavest, naš je. Sami smo si ga ustvarili, iz nas samih je izšel. Iz nič je vzkli, iz kalih svoje se razveseljivo razvijal in raste v doglednost. In mora, ker mi sami to želimo in hočemo, postati v vseh ozirih popularen in vsakomur izmed nas neobhodno potreben. Moramo ga vsestransko izpopolniti, da bo vsak obrtniški tovariš našel v njem vse, kar želi in potrebuje v vsakdanjem življenju. Vendar brez žrtvovanja sotrudnikov in podpiranja naročnikov to ne gre. Vsi naši sotrudniki store vedno svojo dolžnost, a sedaj je vrsta na Vas naših naročnikov in čitateljev ter vseh obrtniških tovariših, da naš list neposredno podpirate. Tako majhna je ta podpora, da je brez materijelnih žrtv. Tovariši! Kar dajemo drugim listom, to dajmo raje svojemu. Vzemimo katerikoli list v roke, pa bomo videli koliko obrtniki oglašujejo. Naj pridejo naši oglasi v naš list. Posebno tisti oglasi, kjer se kaj kupuje, prodaja ali poizveduje, za kar je iskati zanimanja samo med obrtništvom, spada pa še prav posebno v naš list. Velik je že krog naših čitateljev, vedno še narašča in bo narastel v številčnost, ki bo nekaj pomenila v našem narodnem gospodarstvu. In oglaševanje v našem listu ne bo brez uspeha. Vse kar bo kdo želel in potreboval, vse bo našel v naših oglasih in inseratih. Naši mali oglasi naj bodo zrcalo naše obrtniške samozavesti in samostojnosti. Če iščete vajenca, pomočnika, prodajate ali kupujete orodje, pohištvo, hišo, posestvo ali iščete denar, posojilo, hranišne knjižice in podobno, vse to morate najti v svojem stanovskem listu. Če naš mladi tovariš išče primerno nevesto, naj oglašuje v našem listu in dobil bo zaželjeno. Vse, prav vse, mora vsak najti v naših malih oglasih. Zato tovariši obrtniki, oglašujte v svojem listu, ker s tem podpirate sveto borbo za naše obrtniške pravice. V vsakem kraju naj bi se našel agilen tovariš, kateri bi si vzel nalogo in skrb, da zbira pri svojih sotovariših, pri trgovcih in sploh pri vseh, kateri prodajajo svoje stvari obrtništvu za list male oglase in inserate. Te tovariše prosimo, naj se javijo na uredništvo, ali pa na poverjeništvu lista, da jim pošlje tozadevne cenike s potrebnimi navodili. Cenik malih oglasov pa priobčimo v eni prihodnjih številkih.

Rajko Sajovic, urednik inseratnega dela.

Tiskovni sklad.

Saldo z dne 4. aprila 1934. Din 350.—.

Tovariši spominjajte se ob vsaki priliki našega lista in darujte za tiskovni sklad.

Tiskal J. Blasnik nast. Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. Odgovoren L. Mikuš.

Obrtniki!

Vlagajte svoje prihranke v

ZANATSKO BANKO,

ker s tem pomagata onim obrtnikom, ki jim je potrebno posojilo in koristite gospodarstvu Vašega stanu.

V vseh denarno-poslovnih zadevah se s zaupanjem obračajte na podružnico Zanatske banke Kraljevine Jugoslavije v Ljubljani.